

Broj: 04-16-3-1918-17/22
Sarajevo, 12.09.2022. godine

Na osnovu člana 100. stav (3) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14) rješavajući po žalbi potencijalnog ponuđača „Bosnien Business Systems“ d.o.o. Sarajevo, protokol broj 2022 - 101 od 7. 9. 2022. godine, izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju broj: 04-16-3-1918-4/22 u otvorenom postupku javne nabavke opreme za digitalni prenos i emitovanje za realizaciju Projekta digitalizacije Javnih RTV servisa u Bosni i Hercegovini, ministar komunikacija i prometa,
d o n o s i

RJEŠENJE

1. Djelimično se usvaja žalba ponuđača Bosnien Business Systems“ d.o.o. Sarajevo, izjavljenoj Tendersku dokumentaciju broj: 04-16-3-1918-4/22 (broj obavještenja o nabavci: 1236-1-1-56-3-23/22) i izmjene tenderske dokumentacije (akt broj: 04-16-3-1918-7/22 od 18.08.2022. godine i akt broj: 04-16-3-1918-10/22 od 23. 8. 2022. godine) u otvorenom postupku javne nabavke opreme za digitalni prenos i emitovanje za realizaciju Projekta digitalizacije Javnih RTV servisa u Bosni i Hercegovini, kako slijedi:
  - Usvaja se ŽALBENI NAVOD III i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način da u tački 3.2. umjesto riječi: „Izjava ne smije biti starija od 15 dana od dana dostavljanja ponude.“ treba da stoji: **„Izjava ne smije biti starija od dana objave obavještenja o nabavci.“**
  - Usvaja se ŽALBENI NAVOD IV i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način da u tački 3.3. brišu riječi u zagradi: „(pod danom dostavljanja ponuda smatra se datumom, koji je ugovorni orga odredio u TD kao rok za dostavljanje ponuda).“
  - Usvaja se ŽALBENI NAVOD V i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način da u tački 3.4. umjesto riječi: „Izjava ne smije biti starija od 15 dana od dana dostavljanja ponude.“ treba da stoji: **„Izjava ne smije biti starija od dana objave obavještenja o nabavci.“**
  - Usvaja se ŽALBENI NAVOD VI i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način da u tački 3.4. umjesto riječi: „Navedeni Izvještaj ne smije biti stariji od datuma objave obavještenja za predmetnu nabavku.“ treba da stoji: **„Navedeni Izvještaj ne smije biti starija tri mjeseca od dana dostavljanja ponude.“**
  - Usvaja se ŽALBENI NAVOD VII i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način da u tački 3.4. umjesto riječi: „Dokazi iz tačke 3.4. dostavljaju se kao orginali ili ovjerene

kopije orginala.“ treba da stoji: „**Dokazi iz tačke 3.4. pod b), c) i e) dostavljaju se kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava ponuđač.**“

- Usvaja se ŽALBENI NAVOD IX i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji tako što u tački 6.6. (treći pasus, peta rečenica) umjesto riječi: „Ukoliko izabrani ponuđač u ostavljenom roku ne dostavi na uvid orginale ili ovjerene kopije traženih dokaza, njegova ponuda će niti odbijena kao neprihvatljiva.“ treba da stoji: „**Ukoliko izabrani ponuđač u ostavljenom roku ne dostavi originali ili ovjerene kopije traženih dokaza, njegova ponuda će biti odbačena.**“
  - u tački 6.6. tenderske dokumentacije u zadnjem pasusu i brišu se riječi u zagradi: „(pod danom dostavljanja ponude smatra se datum, koji je ugovorni organ, odredio u ovoj TD kao rok za dostavu ponuda).“
2. Žalbeni navodi I, II i VIII odbijaju se kao neosnovani iz razloga navedenih u obrazloženju ovog Rješenja.
  3. U tački 5.1. mijenja se rok za dostavljanje ponuda, koji sada glasi: „Rok za dostavljanje ponuda ističe dana 7. 10. 2022. godine u 10:00 sati.
  4. Ovo Rješenje je osnov za izmjenu Tenderske dokumentacije broj: 04-16-3-1918-4/22 (broj obavještenja o nabavci: 1236-1-1-56-3-23/22) i izmjene Tenderske dokumentacije (akt broj: 04-16-3-1918-7/22 od 18.08.2022. godine i akt broj: 04-16- 3-1918-10/22 od 23.08.2022. godine) u skladu sa tačkom 1. ovog Rješenja.
  5. U ostalom dijelu Tenderska dokumentacija ostaje neizmijenjena.
  6. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, dostavlja se ponuđačima u postupku javne nabavke i objavljuje na web stranici Ministarstva.

O b r a z l o ž e n j e

U postupku javne nabavke opreme za digitalni prenos i emitovanje za realizaciju Projekta digitalizacije Javnih RTV servisa u Bosni i Hercegovini, Tendersku dokumentaciju broj: 04-16-3-1918-4/22 (broj obavještenja o nabavci: 1236-1-1-56-3-23/22), i izmjena tenderske dokumentacije (akt broj: 04-16-3-1918-7/22 od 18. 8. 2022. godine i akt broj: 04-16- 3-1918-10/22 od 23. 8. 2022. godine) objavljenog 19. 7. 2022. godine na portalu e-nabave, potencijani ponuđač „Bosnien Business Systems“ d.o.o. Sarajevo je 7. 9. 2022. godine izjavio žalbu (u dalnjem tekstu: žalitelj).

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ugovorni organ) je u skladu sa članom 100. stav (1) Zakona o javnim nabavkama utvrdilo da je žalba blagovremena, dopuštena te da je izjavljena od ovlaštene osobe.

U svojoj žalbi žalitelj je ističe žalbene navoda na objavljenu tendersku dokumentaciju u predmetnom postupku javne nabavke te traži od Ugovornog organa da žalbu usvoji i izvrši izmjenu tenderske dokumentacije i obavještenja o nabavci u zakonskom roku u skladu sa žalbenim navodima kao i da produži rok za prijem ponuda primjereno izmijenjenoj tenderskoj dokumentaciji, ili, ako to nije moguće u zakonom predviđenom roku, da poništi postupak javne nabavke i da na novoj osnovi pripremi tendersku dokumentaciju uvažavajući žalbene navode, odnosno odredbe Zakona i podzakonskih akata, kao i pripadajućih politika, strategija i Odluka nadležnih organa.

Postupajući po žalbi žalitelja Ugovorni organ je razmotrio sve žalbene navode te odlučio kao u izreci ovog rješenja iz sljedećih razloga:

I

U ŽALBENOM NAVODU I, žalioc tvrdi: „*Predmetnom tenderskom dokumentacijom traži se ponovo nabavka predajničke opreme (6 TV predajnika) za već realizovane tri digitalne oblasti i oprema za dodatnih 6 digitalnih oblasti bez da se realizuje nabavka svih neophodnih GAP fillera koji su definisani Projektom digitalizacije, a u skladu sa Odlukom o usvajanju politike sektora emitovanja u BiH i Strategijom prelaska s analogne na digitalnu zemaljsku radiodifuziju i usvojenih projekata. Strategija je preduslov za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje i obaveza Regulatoreme agencije za komunikacije bila da dostave akcioni plan, taj akcioni plan nikad nije dostavljen Vijeću ministara na usvajanje“.*

Ovaj žalbeni navod je neosnovan. Javni RTV servisi u BiH u skladu sa Odlukom Vijeća ministara o izmjeni i dopuni Odluke o usvajanju strategije prelaska sa analogne na digitalnu zemaljsku radiodifuziju u frekvencijskim opsezima 174-230 MHz i 470-862 MHz u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 51/12) kojim se mijenja standard emitovanja sa DVB-T na DVB-T2, prilagodili su tehničke zahtjeve novom standardu digitalnog emitovanja u skladu sa predmetnom Odlukom. Naime, postojeći DVB-T predajnici koji su bili predmet nabavke u prvoj fazi digitalizacije Javnih RTV servisa potrebno je zamjeniti novim uređajima. Postojeći DVB-T predajnici se nalaze u eksploataciji i konstantnom radu od 2016 godine, a nabavljeni su 2014 godine, te imajući u vidu amortizacijski period od 5 godina, Javni RTV servisi su odlučili da se na 6 predajničkih lokacija stari uređaji zamijene sa novim. Treba napomenuti da je prestala tehnička podrška za održavanje ovih 6 predajnika kao i nabavka rezervnih dijelova za iste zbog stečajnog postupka firme koja je proizvela uređaje. Ove navode je vrlo jednostavno provjeriti na više web platformi, a jedna od njih je i <https://www.bizi.si/ELTI-D-O-O-V-STECAJU/>. Ovo implicira tome da je održavanje postojećih predajnika na 6 lokacija veoma otežano, a radi se o najznačajnijim predajničkim lokacijama koje pokrivaju 3 najveća grada u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Banja Luka i Mostar). Rad predajnika na ovim lokacijama mora biti na veoma visokom nivou pouzdanosti, a isti je doveden u pitanje zbog dugogodišnje eksploatacije i tehničke podrške proizvođača koji je u stečajnom postupku. Također treba naglasiti da će implementacija druge i treće faze trajati minimalno 2 godine, u idealnim uslovima, računajući od današnjeg današnjeg dana, tako da je zahtjev za zamjenu predajnika na 6 lokacija jedino prihvatljivo rješenje. Također, važno je istaknuti da žalioc ovim navodom direktno pokušava utjecati na same potrebe Javnih RTV servisa u BiH, što ne bi trebalo biti predmet ove žalbe.

U dijelu ovog žalbenog navoda, žalilac tvrdi: „*U tenderskoj dokumentaciji nije dostavljen detaljan opis postojećeg stanja realizovan u Fazi I, i kao takva tenderska dokumentacija, u povlašten položaj stavљa ponuđača koji je implementirao Fazu I, dok ostale ponuđače stavљa u neravnopravan položaj, što je suprotno osnovnim principima javnih nabavki koji su navedeni u članu 3. Zakona.“*

Ovaj žalbeni navod je neosnovan. U Aneksu III TEHNIČKA I FUNKCIONALNA SPECIFIKACIJA na strani 4, je precizno navedeno da ponuđači mogu o svom trošku izvršiti obilazak svih lokacija radi prikupljanja potrebnih podataka radi realizacije tendera uz obaveznu pismenu najavu 7 dana ranije o obilasku lokacija. U prilogu 1. TD se nalazi zahtjev za svakog potencijalnog ponuđača za obilazak lokacija radi prikupljanja neophodnih podataka iz kojeg se može vidjeti da se ne radi o ponuđaču koji je realizirao prvu fazu digitalizacije, pa prema tome nije jasno na osnovu čega žalioc tvrdi da je Ugovorni organ stavio u povlašteni položaj isporučioca opreme iz prve faze digitalizacije u odnosu na ostale ponuđače. Na strani 6. Aneksa III TEHNIČKA I FUNKCIONALNA SPECIFIKACIJA u poglavljju 1.1 je dat opis postojećeg sistema. Opis postojećeg implementiranog sistema realizovanog u prvoj fazi digitalizacije je dat kroz demarkacione tačke DP1-DP11, tako da je navod žalioca apsolutno neosnovan. Pored toga data je mogućnost svim potencijalnim ponuđačima da im se dostavi i foto dokumentacija objekata za

montažu i instalaciju koji su predmet ove TD. U prilog neosnovanosti ove tvrdnje žalioca govori i činjenica da Ugovornom organu nije postavljen nijedan zahtjev za pojašnjenje koji se odnosi na postojeće stanje sistema realizovanog u I fazi projekta.

Udijelu ovog žalbenog navoda žalilac tvrdi: „...Parametri su podrazumijevali izlaznu snagu svakog predajnika, zonu pokrivanja, smjerove zračenja, horizontalni i vertikalni dijagram, kao i slabljenja u pojedinim pravcima. Ne može i ne smije komisija za javne nabavke mimo usvojenih projekata raditi tendersku dokumentaciju i mijenjati izlazne parametre predajnika. Kao npr. povećavati snagu sa 2,5 KW na 3KW jer to nije u skladu sa dozvolom RAK-a jer je izlazna snaga definisana snagom predajnika i pojačanjem antenskog sistema. Ovo pojačanje izlazne snage predajnika u pojedinim digitalnim oblastima je prilagođavanje TD određenim ponuđačima i eliminacija drugih ponuđača...“

Ovaj žalbeni navod je neosnovan. Iz tabele 7.4.2 *Emisione lokacije i parametri predajnika iz druge faze* u Aneksu III TEHNIČKA I FUNKCIONALNA SPECIFIKACIJA, precizno su navedene izlazne snage DVB-T2 predajnika koji su predmet nabavke. Najveća izlazna snaga predajnika je na lokaciji Vlašić od 2,5 KW, pa stoga nije jasno na osnovu čega žalioca navodi da je povećana snaga na 3 KW. U Aneksu III TEHNIČKA I FUNKCIONALNA SPECIFIKACIJA niti na jednom mjestu nije naveden zahtjev za nabavkom predajnika izlazne snage od 3 KW, kao što tvrdi žalilac u svom navodu. U poglavlju 8.2 Aneksa III na strani 115 je navedeno: „*Projektant antenskih sistema je dužan voditi računa da nivoi zračenja antenskih sistema ne prelaze vrijednosti dozvoljene aktima Regionalne radio komunikacione konferencije (RRC-06) za planiranje digitalne zemaljske radiodifuzije.*“, iz čega je vidljivo da projektant antenskih sistema mora poštovati maksimalni dozvoljeni ERP koji je naveden u tabelama za pojedinačne antenske sisteme koje je propisala Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine u skladu sa multilateralnim Sporazumom GE-06 koji obavezuje i Bosnu i Hercegovinu. U Aneksu III TEHNIČKA I FUNKCIONALNA SPECIFIKACIJA u poglavlju 8. Antenski sistemi, navedene su tabele dozvoljenih nivoa zračenja antenskih sistema po azimutima u odnosu na maksimalno dozvoljeni ERP koje su dostavljene Javnim Emiterima od strane Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, osim za lokacije koje imaju kružni dijagram zračenja antenskog sistema. Navod žalioca „...Uz sve navedeno, u TD je traženo i vodeno hlađenje napojnih jedinica da bi se ponovo pogodovalo jednom proizvođaču opreme“ je **neosnovan** iz razloga što postoje mnogi proizvođači predajničke opreme koji između ostalog proizvode i vodom hlađene napojne jedinice.

Nepobitna činjenica je da je jedinica za napajanje značajan izvor toplinske disipacije počevši od punjača za mobilni telefon snage 5-10W, pa sve do napojne jedinice za pojačalo snage nekoliko hiljada W. Tako disipirana toplina pored degradacije elektronskih komponenti, indirektno utiče i na iskoristivost prostora i povećane troškove održavanja prostorija za smještaj predajnika uslijed povećanih zahtjeva i potrošnje energije utrošene na hlađenje klima uređajima. Osim povećanja perioda eksploatacije, Ugovorni organ je u vidu imao i energetsku efikasnost prilikom postavljanja zahtjeva za tečno hlađenje. Tehnologija tečnog hlađenja predajničke opreme postoji više desetina godina i Ugovorni organ ne može biti odgovoran za ograničavanje konkurenčije ako na tržištu postoje proizvođači čije rješenje tečnog hlađenja pojačala snage ne uključuje i njegovo napajanje, koje je jedan od gradivnih blokova pojačala snage.

Tvrđnja žalioca da vodom hlađena napojna jedinica nije u skladu sa projektom primarne emisione mreže apsolutno nema nikakve poveznice sa datim projektom, jer u projektu ne postoje specifikacije predajnika niti bilo kakava ograničenja po pitanju hlađenja, već isključivo se govori o snazi predajnika i antenskih sistema. Samim tim žalioc ističe neistinite navode u svojoj žalbi i pokušava na taj način utjecati na postupak predmetne nabavke.

U žalbenom navodu vezanom za tehnički zahtjev i podršku 5G broadcast-a, žalioc navodi: „*Također u tenderskoj dokumentaciji su zahtijevane stvari koje se tiču transporta signala kroz 5G broadcast mrežu, to nije u skladu sa projektom primame mreže a ni ženevskim sporazumom, politikom i strategijom. Traži se da predajnik može emitovati 5G iako nigdje u TD nije traženo formiranje 5G transportnog toka (stream-a). Ispuniti zahtjev za 5G broadcastom signala znači da*

jedan predajnik vrši distribuciju signala samo sa 5G stream, jer predajnik ne može istovremeno emitovati signal sa DVB-T2 načinom rada i kroz 5G stream u mrežu. To znači da na lokaciji može da radi samo jedan način rada, a koji je prema gore navedenim Projektima i Odlukama DVB-T2 standard. Isti zahtjev poskupljuje opremu i ponovno se ne namjenski troše budžetska sredstva. Treba napomenuti da 5G broadcast je tehnologija u povoju i nema živih implementacija i nedokazana je tehnologija, a osim toga Bosna i Hercegovina nema još dodijeljene frekvencije za 5G mrežu čak ni za mobilne operatore, a posebno ne Javnim RTV servisi, koji po politici raspodjele spektra neće biti nosioci dozvole za 5G.“

Ovaj žalbeni navod je neosnovan. Naime u žalbenom navodu žalioc pokušava da nametne činjenicu da će uređaj tj. DVB-T2 predajnik emitovati signal 5G mreže. Ovaj navod je neistinit, jer ako se pogleda tehnička specifikacija uređaja u tabeli 7.3 tehnički zahtjev za DVB-T2 predajnike na strani 102, stavka 12, jasno je vidljivo da uređaj mora podržavati 5G broadcast, tj. da mora biti hardverski spreman (uz eventualno naknadno dodavanje komponenti koje omogućuju emitovanje 5G servisa) da emituje signal u datom standardu. Također u istoj stavci se vidi da je uređaj spreman da emituje signal 5G mreže, ali samo uz dodavanje eksajtera. Dodatni eksajter za emitovanje 5G servisa nije tražen u ovom postupku javne nabavke. Žalioc iz namjere ili iz neznanja izvlači iz konteksta samo jedan dio ovog zahtjeva „*traži se da predajnik može emitovati 5G...*“, izostavljući dio zahtjeva kojim se nedvosmisleno kaže da takvo emitovanje treba biti moguće dodavanjem posebnih uređaja koji nisu predmet ove nabavke, tako da je netačna tvrdnja žalioca da ovaj zahtjev poskupljuje opremu u predmetnoj nabavci.

Žalioc je naveo da je u tenderskoj dokumentaciji prekršen niz odluka nadležnih organa Bosne i Hercegovine što je potpuno netačno. Tenderska dokumentacija je usklađena sa promjenama standarda emitovanja (DVB-T2) uzrokovanim dopunom Strateškog dokumenta i napretkom tehnologije, te u skladu s tim navodi žalioca u tom pogledu nisu osnovani i ne mogu uticati na praćenje strateških odluka nadležnih organa, a još manje na ugrožavanje Međunarodnog sporazuma GE06.

Žalioc je svojim viđenjem pokušao osporiti stručnost i kompetentnost tehničkih timova tri Javna RTV u servisa BiH, koji su svoje znanje i iskustvo unijeli u izradu i poboljšanje tenderske dokumentacije iznoseći paušalne ocjene koje nisu usko vezane za sam postupak nabavke.

Slijedom svega navedenog, žalbeni navod I se odbija kao neosnovan.

II

U ŽALBENOM NAVODU II žalitelj želi da nametne nove uslove isporuke, montaže i puštanja opreme u rad. **Ovaj navod žalioca je neosnovan**, iz razloga što je u tenderskoj dokumentaciji Ugovorni organ itekako vodio računa o razumnim rokovima isporuke, montaže i puštanja opreme u rad. U Aneksu III TEHNIČKA I FUNKCIJALNA SPECIFIKACIJA je navedeno: „*Obaveza isporučioca je da izvrši isporuku kompletne opreme tražene ovom TD (druga i treća faza) u roku od 270 dana od dana potpisivanja ugovora, a da montažu instalaciju i puštanje u rad kompletne opreme tražene ovom TD (druga i treća faza) završi u narednih 240 dana od dana isporuke opreme. Isporučilac mora voditi računa da montažu, instalaciju i puštanje u rad uskladi sa predviđenom dinamikom i to 120 dana za drugu fazu i 120 dana za treću fazu digitalizacije.*“ Iz ovoga proističe da ponuđač mora isporučiti svu opremu najkasnije za 270 dana, a to može biti na primjer i za 200 dana. Također je navedeno da se montaža i puštanje u rad završi u narednih 240 dana, što znači da se može završiti i 150-tog dana. Nigdje u Aneksu III TEHNIČKA I FUNKCIJALNA SPECIFIKACIJA nije navedeno kada može početi montaža, što znači da može početi i prije isteka roka od 270 dana dozvoljenih za isporuku opreme. Smatramo da je navedenim uslovima ponuđačima data mogućnost za efikasnu i kvalitetnu organizaciju isporuke i montaže opreme, poštujući navedene rokove. Prijedlog žalioca za realizaciju cijelokupnog ugovora od 510 kalendarskih dana bez ikakve podjele na pojedinačne realizacije **nije prihvatljiv**.

Slijedom navedenog, žalbeni navod II se odbija kao neosnovan.

III

U ŽALBENOM NAVODU III žalitelj ističe nelogičnosti roka postavljenog u tački 3.2. tenderske dokumentacije u kojoj стоји да: „Ponuđač, u svrhu dokazivanja uslova iz tačke 3.2. od a) do d) ove TD, dužan je dostaviti popunjenu i ovjerenu kod nadležnog organa izjavu iz Aneksa IV ove TD. Izjava ne smije biti starija od 15 dana od dana dostavljanja ponude.“ Pozivajući se da Zakon nije propisao „starost“ izjave za član 45. Zakona te da bi to predstavljalo kršenje osnovnih principa iz člana 3. Zakona, obzirom da bi se tako postavljenim uslovom direktno uticalo na period za predaju ponuda (isti bi ponuđačima bio značajno skraćen).

Navedeni žalbeni zahtjev usvaja se u cijelosti i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način definiran u izreci ovog Rješenja.

IV

U ŽALBENOM NAVODU IV žalitelj ističe neuskladenost tenderske dokumentacije sa Zakonom u tački 3.3. tenderske dokumentacije gdje je navedeno: „Ponuđač, u svrhu dokaza o ispunjavanju uslova iz člana 46. Zakona, dužan je dostaviti Aktuelni izvod iz sudskog registra ili izjavu/potvrdu nadležnog organa kojom se dokazuje pravo ponuđača da obavlja profesionalnu djelatnosti koja je predmet ove nabavke. Dokaz se dostavlja kao neovjerena kopija originala, s tim da datum izdavanja originala ne može biti stariji od tri mjeseca računajući od dana dostavljanja ponude (pod danom dostavljanja ponude smatra se datum, koji je ugovorni organ, odredio u TD kao rok za dostavljanje ponuda). „Istiće se da se „starost“ dokumentacije u postupcima javne nabavke odnosi isključivo na dokumentaciju iz čl. 45. i 47. ZJN (kojom se povrđuje ono što je dato u izjavama, a ne na izjave), što je jasno naznačeno u članu 72. stav (3) tačka a) Zakona. Zakon ne predviđa starost za dokumentaciju/dokaze za član 46. Zakona.

Žalitelj smatra da ugovorni organ dan dostavljanja ponude poistovjećuje sa rokom za dostavljanje ponuda, što je u suprotnosti sa Zakonom i momentom računanja starosti, koji se računa od momenta dostavljanja ponude, a ne od krajnjeg roka za dostavljanje ponuda. Na način kako je ugovorni organ to predvidio ponuđač se „tjera“ da ponudu preda poslednji dan koji je utvrđen kao rok za dostavljanje ponuda i da mu baš na taj dan ovaj dokaz nije stariji od tri mjeseca.

Navedeni žalbeni zahtjev usvaja se u cijelosti i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način da se datum računao od momenta dostavljanja ponude ponuđača, a ne od krajnjeg roka za dostavljanje ponuda koje utvrdio Ugovorni organ, a kako je precizirano u izreci Rješenja.

V

U ŽALBENOM NAVODU V žalitelj ističe da je analizom tenderske dokumentacije utvrđeno je daje u tački 3.4. tenderske dokumentacije pod tačkom c) za član 47. Zakona navedeno (druga rečenica) - CITAT: „Izjava ne smije biti starija od 15 dana od roka za dostavu ponude.“ U tački 3.2. tenderske dokumentacije (žalbeni navod III) ugovorni organ za izjavu za član 45. Zakona naveo da Izjava ne smije biti starija od 15 dana od dana dostavljanja ponude.“ U ovoj tački, odnosno tački 3.4. tenderske dokumentacije ugovorni organ je za izjavu za član 47. Zakona naveo da „Izjava ne smije biti starija od 15 dana od roka za dostavu ponude.“ U žalbenom navodu broj III žalitelj je obrazložio da je zahtjev po pitanju starosti izjave za član 45. Zakona ograničavajućeg karaktera i istog smo stava i za zahtjev po pitanju starosti izjave za član 47. Zakona, te nema potrebe ponavljati navedeno obrazloženje. Međutim, ovdje se dodatno postavlja pitanje zašto se starost pomenutih izjava razlikuje za pomenuta dva člana Zakona? Za član 45. Zakona se računa od DANA dostavljanja ponude, a za

član 47. Zakona se računa od ROKA za dostavu ponuda. Zašto dva različita momenta računanja starosti?

Također se ističe da računajući da izjava za član 47. Zakona ne može biti starija od 15 dana od roka za dostavu ponuda „tjera“ ponuđača da ponudu preda u poslednjih 15 dana roka za prijem ponuda. Naime, ako je rok za prijem ponuda npr. 45 dana računajući od slanja obavještenja o nabavci na objavu na Portal javnih nabavki, ponuđač ne može ponudu pripremiti i predati npr. 15-ti dan računajući od slanja obavještenja o nabavci na objavu na Portal javnih nabavki (što je njegovo diskreciono pravo), jer će mu tada izjava za član 47. Zakona biti starija od 15 dana računajući od roka za dostavu ponude. Na ovaj način se ponuđaču ponovo skraćuje rok za predaju ponude na samo 15 dana.

Navedeni žalbeni zahtjev usvaja se u cijelosti i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način definiran u izreci ovog Rješenja.

VI

U ŽALBENOM NAVODU VI žalitelj ističe da je analizom tenderske dokumentacije utvrđena nlogičnost u tački 3.4. tenderske dokumentacije pod tačkom a) postavljen uslov - CITAT: „da u zadnje tri finansijske godine (2019., 2020. i 2021. godina) račun ponuđača ili svih članova grupe ponuđača nije bio u blokadi.“

Pod tačkom 3.4. tenderske dokumentacije pod tačkom d) kao dokaz za tačku a) je zahtijevano - CITAT: „Izvještaj o svim računima pravne osobe, koji izdaje Centralna banka Bosne i Hercegovine ili banka koju je Centralna banka Bosne i Hercegovine ovlastila da vrši distribuciju podataka pravnih osoba iz Jedinствenog registra transakcijskih računa. Ako ovo nije moguće, priložiti ekvivalentni dokument koji izdaje nadležno tijelo u zemlji porijekla ili zemlji iz koje taj ponuđač dolazi. Navedeni Izvještaj ne smije biti stariji od datuma objave obavještenja za predmetnu nabavku.“

Poslednja rečenica citata koja glasi „Navedeni Izvještaj ne smije biti stariji od datuma objave obavještenja za predmetnu nabavku“ također, ograničavajućeg karaktera.

Naime, uslov iz tačke 3.4. a) je da računi nisu bili blokirani za 2019., 2020. i 2021. godinu. Obavještenje za predmetnu nabavku je poslano na objavu (objavljeno) 19.07.2022. godine uli sati i 12 minuta. Zašto za ugovorni organ nije prihvatljiv izvještaj koji je datiran na datum npr. 17.06.2022. godine u kojem je navedeno da računi nisu blokirani u 2019., 2020. i 2021. godini? Ili izvještaj iz npr. februara ili aprila 2022. godine? I ovi izvještaji bi „pokrivali“ zahtijevani period u kojem računi nisu bili blokirani. Zašto izvještaj mora biti baš na dan 19.07.2022. godine i „mlađi“ od toga, kako je naveo ugovorni organ? Evidentno je da se radi o otežavanju ponuđačima da pripreme ponudu i da imaju nepotrebne dodatne troškove, ako već imaju takav izvještaj koji je stariji od 19.07.2022. godine, a koji, kao što smo već naveli, pokriva zahtijevani period.

Nadalje, pod tačkom 3.4. e) je navedeno - CITAT: „Za svaki od računa koji bude naveden u Izvještaju ponuđač je dužan dostaviti originalnu potvrdu od poslovne banke gdje je račun otvoren, kojim će dokazati da račun u traženom periodu iz tačke 3.4 a) nije bio blokirani. Navedene potvrde ne mogu biti starije od datuma objave obavještenja za predmetnu nabavku. Strani ponuđači dužni su dostaviti ekvivalentne dokumente prema propisima zemlje u kojoj su registrirani.“

U navedenom citatu se navodi (druga rečenica citata) da „Navedene potvrde ne mogu biti starije od datuma objave obavještenja za predmetnu nabavku.“

U žalbenom zahtjevu se ističe da pomenute potvrde ne mogu biti starije od datuma objave obavještenja za predmetnu nabavku imaju apsolutno identičan ograničavajući karakter, kao i

prethodno navedeni „Izvještaj Centralne banke Bosne i Hercegovine ili banka koju je Centralna banka Bosne i Hercegovine ovlastila”, te ga nema potrebe ponovo obrazlagati.

Uvažavajući odredbe člana 47. Zakona Ugovorni organ je prihvatio navedeni žalbeni zahtjev na način da je određen rok za dostavljanje dokumentacije iz tačke 3.4. Tenderske dokumentacije tri mjeseca dana dostavljanja ponude, i koji ne ograničava ponuđače.

Također, član 72. Zakona definira način i uslove dostavljanja dokumentacije kojom se dokazuje lična i profesionalna sposobnost.

VII

U ŽALBENOM NAVODU VII žalitelj ističe da je analizom tenderske dokumentacije utvrđena nelogičnost u tački 3.4. tenderske dokumentacije, u svrhu dokazivanja ekonomске i finansijske sposobnosti (član 47. Zakona), navedeno da - CITAT: „Dokazi iz tačke 3.4. dostavljaju se kao originali ili ovjerene kopije originala.“

Zahtijevanje dokumenata u originalu ili ovjerenim kopijama je suprotno Zakonu. Naime, članom 47. stav (4) Zakona je definisano da se dokumenti navedeni u stavu (1) ovog člana dostavljaju kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Dakle, član 47. stav (4) Zakona je vrlo jasan i eksplicitno navodi da se dokumenti ne dostavljaju u originalu niti u ovjerenim kopijama, već kao obične kopije (zajedno sa izjavom...). U članu 72. stav (3) tačka a) Zakona je jasno naveden momenat dostave originala ili ovjerenih kopija.

Navedeni žalbeni zahtjev usvaja se u cijelosti i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način definiran u izreci ovog Rješenja.

VIII

U ŽALBENOM NAVODU VIII žalitelj ističe da je analizom tenderske dokumentacije utvrđena nelogičnost u tački 5.9. tenderske dokumentacije gdje je zahtijevana garancija za uredno izvršenje ugovora - CITAT: „Sa rokom važnosti: rok izvršenja ugovornih obaveza + garantni rok opreme + 30 (trideset) dana.“

Istiće da je Ugovorni organ izmijenio tendersku dokumentaciju po ovom pitanju (aktom broj 04-16-3-1918-10/22 od 23.08.2022. godine - druga izmjena tenderske dokumentacije, koja nije objavljena na Portalu javnih nabavki, a što je bila obaveza ugovornog organa, kao što nije objavljena ni prva izmjena tenderske dokumentacije - akt ugovornog organa broj 04-16-3-1918-7/22 od 18.08.2022. godine), a na osnovu pitanja potencijalnog ponuđača koje je postavljeno dana 15.8.2022. godine u 11:53 sati. Odgovor ugovornog organa je uslijedio dana 23.8.2022. godine u 10:46 sati, ali nije promijenjena suština postavljenog zahtjeva.

Pomenuta izmjena tenderske dokumentacije glasi - CITAT: „Na 14. strani u tački 5.9. Garancija za uredno izvršenje ugovora dodaje se rečenica i glasi: S obzirom na različite garantne rokove za pojedinu opremu, za Naručioca je prihvatljivo jedno od sljedeće navedenog: da se garancija izda na traženi iznos sa rokom: rok izvršenja ugovornih obaveza + garantni rok od 5 godina+ 30 dana i da se nakon isteka roka od 2 godine (garantni rok za svu opremu osim za antenske sisteme) omogući zamjena garancije (dostavlja se nova garancija na 10% vrijednosti antenskih sistema na preostali rok od 3 godine, a stara garancija se vraća); ili da se dostave 2 garancije i to 10% vrijednosti antenskih sistema sa rokom važenja: rok izvršenja ugovornih obaveza + garantni rok od 5 godina+ 30 dana 110% vrijednosti ostale opreme sa rokom važenja: rok izvršenja ugovornih obaveza + garantni rok od 2 godina+ 30 dana.“

Smatra da garancija za uredno izvršenje ugovora ne može pokrivati garantni rok opreme. To pokriva druga vrsta garancije. Garancija na npr. zgradu može biti nekoliko desetina godina.

Postavlja se pitanje koliko bi takva garancija koštala uzimajući u obzir period njenog trajanja? A sve je to uračunato u cijenu ponude. Da lije to efikasno trošenje javnih sredstava?

Npr. ugovorni organ nabavlja automobil koji predstavlja nabavku robe, kao što je to i ovdje slučaj. Ugovorni organ je zahtijevao garanciju za izvršenje ugovora. Isporukom automobila garancija za izvršenje ugovora se vraća dobavljaču, a garanciju na pomenuti automobil pokriva druga vrsta garancije - garancija koja pokriva garantni period (tzv. Garantni list proizvođača).

Pojam garancije predmeta kupovine definisan je i utvrđen Zakonom o obligacionim odnosima i Zakonom o zaštiti potrošača. Garancija podrazumijeva obavezu davaoca garancije (proizvođača) da bez naknade otkloni sve nedostatke/neispravnosti koje su nastale na predmetu kupovine za vrijeme trajanja garancije, a koje se mogu smatrati greškom proizvođača. Garancija obuhvata popravku ili otklanjanje utvrđenih nedostataka/neispravnosti ili zamjenu neispravnih dijelova/sklopova. Za dijelove ili sklopove za koje se procijeni da se mogu popraviti, isključuje se obaveza njihove zamjene.

Žalitelj smatra da garancija za izvršenje ugovora može trajati najviše 510 dana koliko traje ugovor, odnosno od momenta tehničkog prijema i puštanja sistema u rad, što je jasno navedeno u tački 2.1. tenderske dokumentacije (tehničkog prijema, koji se obavlja uz obavezno prisustvo Komisije za prijem opreme, testiranje i puštanje sistema u rad) i tačke 2.6. tenderske dokumentacije (270 dana od dana obostranog potpisivanja ugovora, a rok za montažu, instalaciju i puštanje sistema u rad je 240 dana od dana isporuke opreme).

Razmatrajući navedeni žalbeni zahtjev Ugovorni organ je imao u vidu: vrijednost nabavke, složenost Projekta, način i rokove izvršenja ugovora, obuhvat Projekta koji pokriva cijeli teritorij Bosne i Hercegovine, kao i činjenicu da se Projekat realizuje po principu „ključ u ruke“ kao jedinstven sistem sa kompleksnom elektroničkom opremom, te stoga smatra neophodnim pokrivanje bankovnom garancijom i garantnog perioda što je i uobičajeno u ovako kompleksnim projektima.

Slijedom svega navedenog, žalbeni navod VIII se odbija kao neosnovan.

IX

U ŽALBENOM NAVODU IX žalitelj ističe da je analizom tenderske dokumentacije utvrđena nelogičnost u tački 6.6. tenderske dokumentacije navedeno (druga rečenica) - CITAT: „Izabrani ponuđač je dužan da u roku od pet dana od dana prijema obavještenja o rezultatima nabavke, dostavi dokaze o kvalifikovanosti (u originalu ili ovjerenoj kopiji).“

U istoj tački tenderske dokumentacije je navedeno (treći pasus, peta rečenica) - CITAT: „Ukoliko izabrani ponuđač u ostavljenom roku ne dostavi na uvid originale ili ovjerene kopije traženih dokaza, njegova ponuda će biti odbijena kao neprihvatljiva.“

Sporno je i suprotno Zakonu što ugovorni organ zahtijeva dostavu dokaza o kvalifikovanosti na UVID. Uvid znači da se dokazi o kvalifikovanosti vraćaju ponuđaču nakon što se izvrši uvid u iste. U tom smislu je bitno istaći da je ugovorni organ dužan svu dokumentaciju dužan arhivirati. Naime, član 76. Zakona navodi da se zaključeni ugovori o nabavci, zahtjevi, ponude, tenderska dokumentacija i dokumenti koji se odnose na ispitivanje i ocjenjivanje zahtjeva i ponuda, kao i drugi dokumenti u vezi s nabavkom čuvaju se u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine koji se odnose na arhiviranje.

Također je sporno što ugovorni organ ponudu ponuđača, koji u ostavljenom roku ne dostavi dokaze o kvalifikovanosti, odbija kao neprihvatljivu, što nije u skladu sa definicijom prihvatljive ponude iz člana 2. koja za prihvatljivu ponudu kaže da je to ponuda koja ispunjava sve uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom.

Razmatrajući navedeni žalbeni navod Ugovorni organ je u tački 6.6. tenderske dokumentacije brisao u zadnjem pasusu zadnju rečenicu, dio teksta u zagradi, gdje je navedeno: „pod danom dostavljanja ponude smatra se datum, koji je ugovorni organ, odredio u ovoj TD kao rok za dostavu ponuda.“,

čime je usklađen rok iz tačke 3.3. Tenderske dokumentacije, što je uvaženo i u žalbenom navodu IV.

Navedeni žalbeni zahtjev usvaja se u cijelosti i vrši se izmjena u Tenderskoj dokumentaciji na način definiran u izreci ovog Rješenja.

Prijedlog žalitelja je da, na osnovu istaknutih žalbenih navoda, Ugovorni organ usvoji žalbu i izvrši izmjenu tenderske dokumentacije i obavještenja o nabavci u zakonskom roku u skladu sa žalbenim navodima i da produži rok za prijem ponuda primjereno izmjenjenoj tenderskoj dokumentaciji, ili, ako to nije moguće u zakonom predviđenom roku, da poništi postupak javne nabavke i da na novoj osnovi pripremi tendersku dokumentaciju uvažavajući žalbene navode, odnosno odredbe Zakona i podzakonskih akata, kao i pripadajućih politika, strategija i Odluka nadležnih organa.

Razmatrajući žalbu i sve žalbene navode, Ugovorni organ je utvrdio osnovanost žalbenih navoda III, IV, V, VI, VII i IX kao što je riješeno u izreci ovog Rješenja, dok su žalbeni navodi I, II i VIII odbijeni kao neosnovani iz obrazloženih razloga.

Prilikom ocjene utemeljenosti žalbenih navoda ugovorno tijelo se pridržavalo općih principa javne nabave po kojima je dužno da postupa prema ponuđačima na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenčiju, s ciljem najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.

S obzirom na obrazloženo, proizlazi da su se stekli uvjeti iz članka 100. stavak (3) Zakona o javnim nabavama za donošenje rješenja kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja dopuštena je žalba u roku od pet dana od dana prijema istog. Žalba se podnosi Uredu za razmatranje žalbi, putem Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, u tri istovjetna primjerka.

Dostavljeno:

- Svim ptencijalnim ponuđačima koji su preuzeli tendersku dokumentaciju putem poratala Agencije za JN
- Komisiji za javne nabavke
- a/a